

การศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินด้วยวิธี Walkley Black modified acid-dichromate digestion, FeSO₄ titration method

ชนิดา ศรีสาคร

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
chanida0068@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดิน โดยการนำวิธีวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินจากกรมวิชาการเกษตร (Walkley Black modified acid-dichromate digestion, FeSO₄ titration method) มาทดสอบดังนี้ คือ 1. น้ำหนักดินที่เหมาะสมสำหรับดินประเภทต่างๆ เช่น ดินเหนียว ดินทราย ดินร่วน (ดินดังกล่าวเป็นดินที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี) 2. ทดสอบปริมาตรของสารละลาย 0.1 N โพแทสเซียมไดโครเมตที่ให้ประสิทธิภาพการวิเคราะห์สูงสุด 3. ทดสอบปริมาตรของกรดซัลฟิวริกเข้มข้นที่ให้ประสิทธิภาพการวิเคราะห์สูงสุด ซึ่งพบว่า 1. น้ำหนักดินที่เหมาะสมในการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุ สำหรับดินร่วนคือ 1 กรัม ดินทราย 1.5 กรัม และดินเหนียว 0.5 กรัม 2. ปริมาตรของสารละลาย 1.0 N โพแทสเซียมไดโครเมตที่ให้ประสิทธิภาพการวิเคราะห์สูงสุด คือ 10 มิลลิลิตร 3. ปริมาตรของกรดซัลฟิวริกเข้มข้นที่ให้ประสิทธิภาพการวิเคราะห์สูงสุด คือ 20 มิลลิลิตร

คำสำคัญ: อินทรีย์วัตถุ, กรดซัลฟิวริก, โพแทสเซียมไดโครเมต, วิธี walkley and Black Method

STUDY OF OPTIMUM CONDITIONS FOR SOIL ORGANIC MATTER USING WALKLEY AND BLACK MODIFICATION ACID-DICHROMATE DIGESTION, FeSO_4 TITRATION METHOD

Chanida Sresakorn

Faculty of Science and Technology Phetchaburi Rajabhat University

chanida0068@hotmail.com

Abstract

The objective of this research is to study the optimum conditions for soil organic matter analysis. By using organic methods in soil analysis from the Department of Agriculture (Walkley Black modified acid-dichromate digestion, FeSO_4 titration method) To test as follows: 1. Suitable soil weight for different types of soil such as clay, sand, loam (such soil is in Phetchaburi province) 2. Test the volume of the 0.1 N solution of potassium dichromate which provides the highest analysis efficiency 3. Test the volume of the concentrated sulfuric acid that provides the highest analysis efficiency, which found that 1. The suitable soil weight for analysis Organic matter For loam is 1 gram, 1.5 grams of sand and 0.5 grams of clay 2. The volume of the 1.0 N solution of potassium dichromate with the highest analysis efficiency is 10 milliliters. 3. The volume of concentrated sulfuric acid that provides the efficiency The maximum analysis is 20 milliliters.

Keywords: Organic matter, Sulfuric acid, Potassium dichlorate ,walkley and Black Mothod

1. บทนำ

ดิน เป็นที่อยู่ของรากพืชซึ่งทำหน้าที่ดูดน้ำและอาหารไปเลี้ยงส่วนต่างๆของลำต้นที่อยู่เหนือดิน รากพืชต้องใช้พลังงานซึ่งได้จากการหายใจในการดูดน้ำและอาหารจากดิน ดังนั้นดินที่เหมาะสมต่อการปลูกพืชจะต้องเป็นดินที่มีการระบายน้ำและถ่ายเทอากาศดี (การแลกเปลี่ยนออกซิเจนระหว่างอากาศในดินและอากาศเหนือดินเกิดขึ้นได้ดี) และมีธาตุอาหารที่เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของพืช นอกจากนี้ ยังควรมีระดับความเป็นกรด - ด่างที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและการละลายได้ของธาตุอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตของพืช ถ้าพืชมีการเจริญเติบโตไม่ดี ปัจจัยแรกที่ควรพิจารณาคือระบบรากของพืชเกษตรกรควรตรวจสอบว่ารากมีการเจริญเติบโตเป็นอย่างไร มีปัจจัยแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและการทำงานของรากหรือไม่ โครงสร้างของดินและความสมบูรณ์ของดินมีผลต่อการเจริญเติบโตและการทำงานของ รากเป็นอย่างมาก การใช้มือจับหรือสัมผัสผิวดินสำหรับผู้ที่มีความชำนาญแล้วสามารถบอกถึงโครงสร้างหรือความร่วนซุยของดินได้อย่างหยาบ ๆ แต่การวิเคราะห์ดินจะบอกได้ว่าดินนี้เหมาะสมต่อการปลูกพืชหรือไม่ เกษตรกรควรต้องมีการปรับปรุงดินอย่างไรให้เหมาะสมกับความต้องการของพืชที่จะปลูก นอกจากนี้การวิเคราะห์ดินยังสามารถบอกถึงปริมาณธาตุอาหารต่าง ๆ ที่มีอยู่ในดิน ทำให้เกษตรกรทราบได้ว่าควรต้องมีการใส่ปุ๋ยเพิ่มแก่พืชหรือไม่และควรจะใส่ปุ๋ยอะไร

อินทรีย์วัตถุ (Organic matter) เป็นอินทรีย์สารที่มีอยู่ในดิน ซึ่งได้จากซากพืช ซากสัตว์ และสิ่งมีชีวิตต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในดินรวมทั้งอินทรีย์สารที่รากพืชปลดปล่อยออกมาและที่จุลินทรีย์สังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อสมบัติต่างๆ ของดินทั้งทางเคมี ฟิสิกส์ และชีววิทยา แล้วส่งผลกระทบต่อเนื่องไปถึงระดับความอุดมสมบูรณ์ของดิน

อินทรีย์วัตถุมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของพืชเพราะมีผลต่อคุณสมบัติทางกายภาพ เคมีและชีวภาพของดิน อินทรีย์วัตถุมีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประโยชน์ของธาตุอาหารพืช โดยเป็นแหล่งไนโตรเจน ฟอสฟอรัส กำมะถัน และแร่ธาตุอื่น ๆ จากกระบวนการ mineralization และเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับจุลินทรีย์ดินในการตรึงไนโตรเจน อินทรีย์วัตถุก่อให้เกิดลักษณะโครงสร้างที่ดีของดิน ถ้าดินขาดอินทรีย์วัตถุดินจะแน่นแข็งอัดตัวกันเป็นก้อนใหญ่ และมีผลต่อการระบายอากาศ การอุ้มน้ำ การสร้างเม็ดดิน ทำให้ดินมีการระบายอากาศที่ดี มีปริมาณออกซิเจนเพิ่มขึ้น มีการกักเก็บน้ำเพิ่มมากขึ้น

ศูนย์วิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์เป็นหน่วยงานใน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ซึ่งให้บริการตรวจวิเคราะห์คุณภาพดินพารามิเตอร์ต่างๆ เช่น อินทรีย์วัตถุในดิน ไนโตรเจนในดิน ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ได้ในดิน โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ต่อพืชในดินและให้บริการเกี่ยวกับการทำวิจัยของนักศึกษา ซึ่งในปัจจุบัน นักศึกษาดำเนินการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิเคราะห์ปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินในพื้นที่ต่าง ๆ ในจังหวัดเพชรบุรีมากขึ้น รวมทั้งตัวอย่างดินที่ส่งเข้ารับการตรวจวิเคราะห์มีหลายประเภททั้งดินเหนียว ดินทราย และดินร่วน ซึ่งจะพบปัญหาเกี่ยวกับน้ำหนักดินที่เหมาะสมในการวิเคราะห์สำหรับดินแต่ละพื้นที่ ที่ในบางครั้งจะต้องมีการปรับน้ำหนักดินที่ใช้ให้เหมาะสมกับดินแต่ละประเภท นอกจากนี้สภาวะที่เหมาะสมของ 1.0 N โพแทสเซียมไดโครเมต และกรดซัลฟิวริกที่เข้มข้นจะช่วยให้การวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินมีประสิทธิภาพการวิเคราะห์สูงสุดอีกด้วย (เกษมศรี ชับซ้อน. 2528-2529). คู่มือการวิเคราะห์ดิน พืช ปุ๋ย และน้ำ)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการศึกษาสภาวะที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินด้วยวิธีโดยศึกษาน้ำหนักดิน ปริมาตรสารละลาย 1.0 N โพแทสเซียมไดโครเมต และปริมาตรกรดซัลฟิวริกเข้มข้นที่เหมาะสม ซึ่งจะทำให้ผลการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุมีประสิทธิภาพสูงขึ้นและยังช่วยลดขั้นตอนในการดำเนินการวิเคราะห์และลดระยะเวลาในการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุรวมทั้งปริมาณสารเคมีที่ใช้ให้อยู่ในปริมาณที่เหมาะสมไม่สิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย(Objectives)

1. เพื่อศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน
2. เพื่อลดระยะเวลาและสารเคมีที่ต้องใช้ในการตรวจวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดิน

วิธีดำเนินการวิจัย(Method)

1.1 หาน้ำหนักดินที่เหมาะสม

ดำเนินการทดลองโดยใช้น้ำหนักดินแตกต่างกัน (ตามตารางที่ 1) และใช้ 0.1N โพแทสเซียมไดโครเมต 10 มิลลิลิตร และใช้กรดซัลฟิวริกเข้มข้น 20 มิลลิลิตร

ตารางที่ 1 น้ำหนักดิน

ประเภทดิน	ดินร่วน(กรัม)	ดินทราย(กรัม)	ดินเหนียว(กรัม)
ตัวอย่างที่ 1	0.5	0.5	0.5
ตัวอย่างที่ 2	1.0	1.0	1.0
ตัวอย่างที่ 3	1.5	1.5	1.5
ตัวอย่างที่ 4	2.0	2.0	2.0
ตัวอย่างที่ 5	2.5	2.5	2.5
ตัวอย่างที่ 6	3.0	3.0	3.0
ตัวอย่างที่ 7	5.0	5.0	5.0

1.2 หาปริมาตรสารละลาย 0.1N โพแทสเซียมไดโครเมต

ดำเนินการทดลองโดยกำหนดให้ปริมาตรกรดซัลฟิวริกเข้มข้น เท่ากับ 20 มิลลิลิตร และใช้น้ำหนักดินจากการศึกษาน้ำหนักดินที่เหมาะสม และเติมสารละลาย 0.1N โพแทสเซียมไดโครเมต ปริมาตร 5,10,15,20 และ 25 มิลลิลิตร (ตามตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ปริมาตรสารละลาย 0.1N โพแทสเซียมไดโครเมต

ดิน	ปริมาตรสารละลาย 0.1N โพแทสเซียมไดโครเมต				
	5 มิลลิลิตร	10 มิลลิลิตร	15 มิลลิลิตร	20 มิลลิลิตร	25 มิลลิลิตร
ดินร่วน*	1.0 กรัม	1.0 กรัม	1.0 กรัม	1.0 กรัม	1.0 กรัม
ดินทราย*	1.5 กรัม	1.5 กรัม	1.5 กรัม	1.5 กรัม	1.5 กรัม
ดินเหนียว*	0.5 กรัม	0.5 กรัม	0.5 กรัม	0.5 กรัม	0.5 กรัม

1.3 หาปริมาตรสารละลายกรดซัลฟิวริกเข้มข้น

ดำเนินการทดลองโดยกำหนดให้ปริมาตรสารละลาย 0.1N โพแทสเซียมไดโครเมต 10 มิลลิลิตร และเติมกรดซัลฟิวริกเข้มข้น 10 ,15 ,20 ,25 และ 30 มิลลิลิตร (ตามตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ปริมาตรกรดซัลฟิวริกเข้มข้น

ดิน	ปริมาตรกรดซัลฟิวริกเข้มข้น				
	10 มิลลิลิตร	15 มิลลิลิตร	20 มิลลิลิตร	25 มิลลิลิตร	30 มิลลิลิตร
ดินร่วน*	1.0 กรัม	1.0 กรัม	1.0 กรัม	1.0 กรัม	1.0 กรัม
ดินทราย*	1.5 กรัม	1.5 กรัม	1.5 กรัม	1.5 กรัม	1.5 กรัม
ดินเหนียว*	0.5 กรัม	0.5 กรัม	0.5 กรัม	0.5 กรัม	0.5 กรัม

*สำหรับตัวอย่างดินที่ใช้ในการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินในการทดลองนี้ใช้ดินในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี (ภาพที่ 1) แบ่งเป็น

1.1 ดินร่วนเป็นดินในพื้นที่ตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด เป็นดินที่มีสีน้ำตาลปนสีดำ สภาพดินแห้งจะจับกันเป็นก้อนแข็งพอประมาณ เมื่อดินมีขนาดเล็ก เนื้อดินมีความละเอียด

1.2 ดินทรายเป็นดินในพื้นที่ตำบลไรโคกท่าเสน อำเภอบ้านลาด เป็นดินที่มีสีน้ำตาล เม็ดดินขนาดเล็ก เนื้อดินมีความละเอียดมีทรายละเอียดปนในเนื้อดิน สภาพดินแห้งจะไม่เป็นก้อนจะแตกจากกัน

1.3 ดินเหนียวเป็นดินในพื้นที่ตำบลหนองขาน อำเภอมืองเพชรบุรี เป็นดินที่มีสีดำ เนื้อดินละเอียด ดินเกาะกันเหนียว สภาพดินแห้งจะจับกันเป็นก้อนแข็ง

ภาพที่ 1 ดินที่ใช้ในการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดิน

ผลการวิจัย

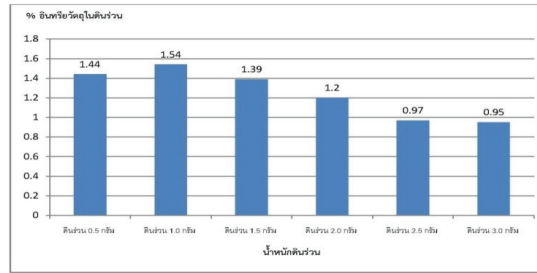
1.1 หาน้ำหนักดินที่เหมาะสมที่ทำให้การวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินมีค่าสูงสุดจากการทดลองใช้ 0.1 N โพแทสเซียมไดโครเมต 10 มิลลิลิตร และใช้กรดซัลฟิวริกเข้มข้น 20 มิลลิลิตร (ตามตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาน้ำหนักดินที่เหมาะสมของดินร่วน ดินทราย ดินเหนียว สำหรับการวิเคราะห์ อินทรีย์วัตถุในดิน ตามวิธีวิเคราะห์ Walkley and Black

ดิน	% อินทรีย์วัตถุ (Organic Matter, O.M.)		
	ดินร่วน	ดินทราย	ดินเหนียว
ตัวอย่างที่ 1 ดิน 0.5 กรัม	1.44	0.53	2.12
ตัวอย่างที่ 2 ดิน 1.0 กรัม	1.54	0.51	1.83
ตัวอย่างที่ 3 ดิน 1.5 กรัม	1.39	0.62	1.71
ตัวอย่างที่ 4 ดิน 2.0 กรัม	1.20	0.55	1.65
ตัวอย่างที่ 5 ดิน 2.5 กรัม	0.97	0.57	1.58
ตัวอย่างที่ 6 ดิน 3.0 กรัม	0.95	0.55	1.54
ตัวอย่างที่ 7 ดิน 5.0 กรัม	**	0.54	**

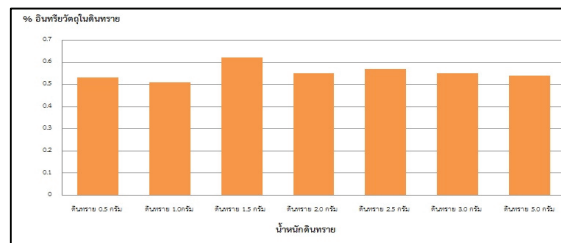
** ปริมาณ 0.5 N เฟอร์รัสแอมโมเนียมซัลเฟตที่ใช้ในการไตเตรทไม่เกิน 8 มิลลิลิตร ควรลดการใช้ตัวอย่างดิน เพราะมีอินทรีย์วัตถุค่อนข้างสูง (เกษมศรี ชับซ้อน, 2528-2529)

1.1.1 ดินร่วน น้ำหนักดินที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุ คือ 1.0 กรัม โดยสามารถวิเคราะห์ปริมาณร้อยละอินทรีย์วัตถุในดินได้สูงที่สุดคือ ร้อยละ 1.54

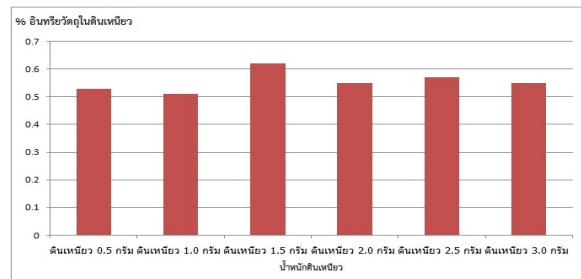
ภาพที่ 2 น้ำหนักดินที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินร่วน

1.1.2 ดินทราย น้ำหนักดินที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุ คือ 1.5 กรัม โดยสามารถวิเคราะห์ปริมาณร้อยละอินทรีย์วัตถุในดินได้สูงที่สุดคือ ร้อยละ 0.62

ภาพที่ 3 น้ำหนักดินที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินทราย

1.1.3 ดินเหนียว : น้ำหนักดินที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุ คือ 0.5 กรัม โดยสามารถวิเคราะห์ปริมาณร้อยละอินทรีย์วัตถุในดินได้สูงที่สุดคือ ร้อยละ 2.12

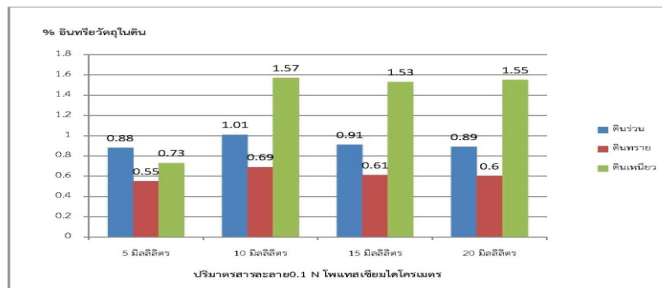
ภาพที่ 4 น้ำหนักดินที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินเหนียว

1.2 หาปริมาณสารละลาย 0.1N โพแทสเซียมไดโครเมต

จากการทดลองกำหนดให้ปริมาตรกรดซัลฟิวริกเข้มข้นคงที่เท่ากับ 20 มิลลิลิตรและเติมสารละลาย 0.1N โพแทสเซียมไดโครเมต ปริมาตรแตกต่างกัน พบว่าปริมาณสารละลาย 0.1N โพแทสเซียมไดโครเมตที่ทำให้การวิเคราะห์มีค่าสูงสุดคือ 10 มิลลิลิตรโดยในดินร่วนได้ค่าร้อยละอินทรีย์วัตถุในดินสูงสุดเท่ากับ 1.01 ในดินทราย ค่าร้อยละอินทรีย์วัตถุในดินสูงสุดเท่ากับ 0.69 และในดินเหนียวได้ค่าร้อยละอินทรีย์วัตถุในดินสูงสุดเท่ากับ 1.57 (ตามตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาปริมาณสารละลาย 0.1N โพแทสเซียมไดโครเมตที่เหมาะสมของดินร่วน ดินทราย ดินเหนียว สำหรับการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินตามวิธีวิเคราะห์ Walkley and Black

0.1N โพแทสเซียมไดโครเมต	% อินทรีย์วัตถุ (Organic Matter, O.M.)		
	ดินร่วน	ดินทราย	ดินเหนียว
5 มิลลิลิตร	0.88	0.55	0.73
10 มิลลิลิตร	1.01	0.69	1.57
15 มิลลิลิตร	0.91	0.61	1.53
20 มิลลิลิตร	0.89	0.60	1.55

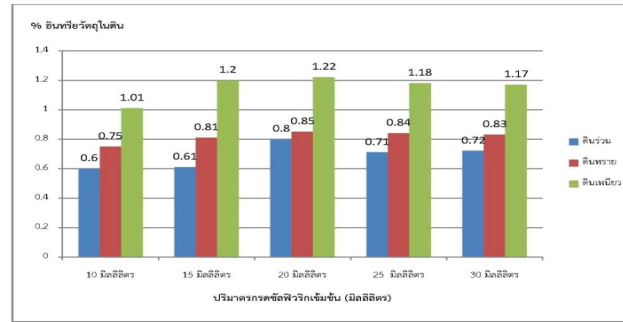
ภาพที่ 5 ปริมาณสารละลาย 0.1N โพแทสเซียมไดโครเมตที่ทำให้การวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินมีค่าสูงสุด

1.3 หาปริมาณกรดซัลฟิวริกเข้มข้น

ดำเนินการทดลองโดยกำหนดให้ปริมาณสารละลาย 0.1 N โพแทสเซียมไดโครเมต 10 มิลลิลิตร คงที่และเพิ่มปริมาณกรดซัลฟิวริกเข้มข้นที่ใช้ในการย่อยแตกต่างกัน พบว่าปริมาณกรดซัลฟิวริกเข้มข้นที่ทำให้การวิเคราะห์มีค่าสูงสุดคือ 20 มิลลิลิตร โดยในดินร่วนได้ค่าร้อยละอินทรีย์วัตถุในดินสูงสุดเท่ากับ 0.88 ในดินทรายได้ค่าร้อยละอินทรีย์วัตถุในดินสูงสุดเท่ากับ 0.85 และในดินเหนียวได้ค่าร้อยละอินทรีย์วัตถุในดินสูงสุดเท่ากับ 1.22 (ตามตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ผลการศึกษาปริมาณกรดซัลฟิวริกเข้มข้น ที่เหมาะสมของดินร่วน ดินทราย ดินเหนียว สำหรับการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินตามวิธีวิเคราะห์ Walkley and Black

0.1N โพแทสเซียมไดโครเมต	% อินทรีย์วัตถุ (Organic Matter, O.M.)		
	ดินร่วน	ดินทราย	ดินเหนียว
10 มิลลิลิตร	0.60	0.75	1.01
15 มิลลิลิตร	0.61	0.81	1.20
20 มิลลิลิตร	0.80	0.85	1.22
25 มิลลิลิตร	0.71	0.84	1.18
30 มิลลิลิตร	0.72	0.83	1.17

ภาพที่ 6 ปริมาณกรดซัลฟิวริกเข้มข้นที่ทำให้การวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินมีค่าสูงสุด

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินด้วยวิธี การศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินด้วยวิธี Walkley Black modified acid-dichromate digestion, FeSO₄ titration method พบว่า

น้ำหนักดินที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินแบ่งเป็น ดินร่วนน้ำหนักดินที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุ คือ 1.0 กรัมซึ่งค่าที่วิเคราะห์ได้สูงที่สุดคือร้อยละ 1.54 ดินทรายน้ำหนักดินที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุ คือ 1.5 กรัมซึ่งค่าที่วิเคราะห์ได้สูงที่สุด 0.62 และดินเหนียวน้ำหนักดินที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุ คือ 0.5 กรัมซึ่งค่าที่วิเคราะห์ได้สูงที่สุดคือร้อยละ 2.12

สำหรับปริมาตรสารละลาย 0.1N โพแทสเซียมไดโครเมตที่ให้ประสิทธิภาพการวิเคราะห์สูงสุด คือ 10 มิลลิลิตร และปริมาตรสารละลายกรดซัลฟิวริกเข้มข้นที่ให้ประสิทธิภาพการวิเคราะห์สูงสุด คือ 20 มิลลิลิตรหรืออัตราส่วนเท่ากับ 1:2

การศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินด้วยวิธี Walkley Black modified acid-dichromate digestion, FeSO₄ titration method พบว่าน้ำหนักดินที่เหมาะสมในการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินสำหรับ ดินร่วน คือ 1.0 กรัม ดินทราย 1.5 กรัม และดินเหนียว 0.5 กรัม และอัตราส่วนของ 1.0 N โพแทสเซียมไดโครเมตและกรดซัลฟิวริกเข้มข้น คือ 1:2 ทั้งดินร่วน ดินทราย และดินเหนียว ซึ่งเป็นข้อมูลเบื้องต้นให้กับผู้ที่ต้องการวิเคราะห์ค่าอินทรีย์วัตถุในดินสามารถเลือกใช้น้ำหนักดินและอัตราส่วนของ 1.0 N โพแทสเซียมไดโครเมตและกรดซัลฟิวริกเข้มข้น ให้เหมาะสมกับดินชนิดต่าง ๆ ที่ต้องการวิเคราะห์ อีกทั้งผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ช่วยให้ผู้ที่ต้องการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินใช้สารเคมีในการวิเคราะห์ที่เหมาะสมช่วยลดปริมาณระยะเวลาและลดความเสี่ยงในการวิเคราะห์ได้อีกด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินด้วยวิธี การศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินด้วยวิธี Walkley Black modified acid-dichromate digestion, FeSO₄ titration method พบว่าน้ำหนักดินที่เหมาะสมสำหรับดินแต่ละชนิด คือ ดินร่วน 1.0 กรัม ดินทราย 1.5 กรัม และดินเหนียว 0.5 กรัม ทั้งนี้เนื่องจากในดินแต่ละประเภทจะมีอินทรีย์วัตถุที่แตกต่างกันโดยในดินเหนียวจะมีอินทรีย์วัตถุมากที่สุด รองลงมาคือ ดินร่วน และน้อยที่สุดคือดินทราย ซึ่งปริมาณดินที่ได้จากการวิจัยพบว่าดินที่มีอินทรีย์วัตถุมากเช่นดินเหนียว จะใช้ดินปริมาณน้อย ส่วนดินที่มีอินทรีย์วัตถุน้อยเช่นดินทรายจะต้องใช้ดินปริมาณที่มากขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของฐปภัฏ สีสอยอุ่นแก้วและอำพล กิมเส (ฐปภัฏ สีสอยอุ่นแก้วและอำพล กิมเส. 2561, มกราคม - มีนาคม) เรื่องสมบัติดินและการประเมินความอุดมสมบูรณ์ของดินในพื้นที่ปลูกข้าวชั้นพันธุ์ตัด และพันธุ์หลัก ศูนย์วิจัยข้าวฉะเชิงเทรา อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทราที่

พบว่าปริมาณอินทรีย์วัตถุพบในดินเหนียวมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของปวรีน สุวรรณอินทร์ (ปวรีน สุวรรณอินทร์. (2550) เรื่องการศึกษาเปรียบเทียบปริมาณคาร์บอนอินทรีย์ของดินต่างชนิดกันและการกำหนดค่า correction factor ของวิธี Walkley-Black โดยเทคนิคการเผาให้แห้งพบว่าในดินชนิดต่าง ๆ จะมีค่าอินทรีย์คาร์บอนที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

สำหรับปริมาตรสารละลาย 0.1N โพแทสเซียมไดโครเมตที่ให้ประสิทธิภาพการวิเคราะห์สูงสุด คือ 10 มิลลิลิตร และปริมาตรสารละลายกรดซัลฟิวริกเข้มข้นที่ให้ประสิทธิภาพการวิเคราะห์สูงสุด คือ 20 มิลลิลิตร หรืออัตราส่วนเท่ากับ 1:2 ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินที่ใช้ในคู่มือการวิเคราะห์ดิน พีช ปุย และน้ำของเกษมศรี ชับซ้อน ศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตร กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ , คู่มือการปฏิบัติงานกระบวนการวิเคราะห์ตรวจสอบดินทางเคมีกรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้วิจัยคัดเลือกดินจากตัวแทนดินในพื้นที่ต่าง ๆ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งค่าที่ได้จากการวิเคราะห์อาจแตกต่างจากดินประเภทต่าง ๆ ในพื้นที่อื่น ๆ
2. งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาสถานะที่เหมาะสมในการวิเคราะห์อินทรีย์วัตถุในดินด้วยวิธี Walkley Black modified acid-dichromate digestion, FeSO₄ titration method ที่เหมาะสมสำหรับห้องปฏิบัติการศูนย์วิทยาศาสตร์ฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากห้องปฏิบัติการอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- สุชาติ จิรพรเจริญ. (2530). อินทรีย์วัตถุของดิน. ภาควิชาปฐพีศาสตร์-อนุรักษศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่. 165 น.
- ฐปรักฐ์ สีสอยอ่อนแก้วและอำพล กิมเส. (2561, มกราคม - มีนาคม) สมบัติดินและการประเมินความอุดมสมบูรณ์ของดินในพื้นที่ปลูกข้าวชั้นพันธุ์คัด และพันธุ์หลัก ศูนย์วิจัยข้าวฉะเชิงเทรา อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสารวิจัยและพัฒนา มจร. (41)1.17-26.
- ปวรีน สุวรรณอินทร์. (2550). การศึกษาเปรียบเทียบปริมาณคาร์บอนอินทรีย์ของดินต่างชนิดกันและการกำหนดค่า correction factor ของวิธี Walkley-Black โดยเทคนิคการเผาให้แห้ง. ภาควิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกษมศรี ชับซ้อน. (2528-2529). คู่มือการวิเคราะห์ดิน พีช ปุย และน้ำ. ศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตร, กรุงเทพฯ.
- สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน. (2548). คู่มือการวิเคราะห์ตัวอย่างดิน น้ำ ปุย พีช วัสดุปรับปรุงดิน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรมพัฒนาที่ดิน.